

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31 (Tel. 479).
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwałe 3 (Tel. 73).

Cena
pojedynczego
egzemplarza

300.000 Mp.

Na dworcach
kolejowych
poza Lwowem

360.000 Mp.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192

O leninizmie słów kilka.

II.

Lwów, 1. marca

Leninizm jako kierunek zbankrutował jeszcze w tym okresie, gdy Lenin duchem i ciałem zdrowym był kierownikiem nawy radzieckiej. Ten niezwykle człowiek o zamiłowaniu do prostolinijności wyczerpywał zagadnienie do dna, stawia śmiało diagnozę, kpił z autorytetów, jeśli sam wyrobił sobie ustalony pogląd. I ten pogląd z uporem i godną podziwu konsekwencją usiłował zrealizować, łamiąc i krusząc wszelkie napotkane przeszkody. Ale — co było w jego poglądach dla otoczenia, zwolenników i czcicielki świętością — było dla niego samego doświadczeniem, próbą, mocowaniem się z warunkami. Leninizm, jako metoda, jako kierunek polityczny zbankrutował, a niezawodnym znakiem tego bankructwa był NEP, dzieło Leninowskiej myśli o konieczności zorganizowania Rosji na podstawach kapitalizmu państwowego. Ewolucję w kierunku NEP-u, a zatem jawnego odstępstwa od pierwotnego programu, nie zmieniały żadne formułki. Nie osłabiały go również próby zduśnięcia nowej polityki ekonomicznej drogą represji wobec kilkuset spekulantów: są to posunięcia jedynie taktyczne, na uspokojenie opozycji partyjnej obliczone, tej opozycji, która potępiała odstępstwa od pierwotnych haseł Lenina, gdy ich autor sam je porzucał. W wytycznych gospodarczych oraz w horoskopach na rewolucję światową Lenin stwierdził swój pierwotny błąd, i — obrał inną drogę. Opozycja tego błędu uznać nie chciała. Lenin wytknął nowe hasła i nowe drogi, które — jak to życie uczy — w realizowaniu ich napewno do innych prowadzą wyników, niż pierwotnie przypuszczano. Genjusz, który źle przewidział bieg wypadków w Europie, który znając tylko nastroje mas rosyjskich w pewnym okresie, nie orientował się absolutnie w nastrojach wysoko uświadomionego proletariatu europejskiego — nie był geniuszem zupełnym. Na swych myślnych obserwacjach i zawodnych obliczeniach oparł kierunek polityczny postępowania Rosji i dlatego musiał się cofnąć z obranej drogi: życie poszło przeciwko niemu.

Ten proces przeobrażeń jeszcze się w Rosji nie zakończył. Trudno więc już teraz przewidzieć, jaki będzie dalszy odskok od pierwotnego leninizmu. Wszystko jednak wskazuje — że będzie.

*

Potęga i siła Lenina tkwiła między innymi w jego śmiałości wa-

OD WYDAWNICTWA.

Po ostatniej podwyżce kosztów druku i podrożeńiu papieru koszt wydawnictwa nie doznały już dalszej podwyżki. Wskutek tego, jak te powoda ustalenia się naszej waluty zwracamy uwagę naszych P. T. renumeratorów, że na razie

dalsza podwyżka cen prenumeraty „GAZETY LWOWSKIEJ“ nie jest przewidywana.

Wydawnictwo „GAZETY LWOWSKIEJ“.

Echa mowy Hendersona w prasie sow.

„Nieunikniona konieczność“. — Przychyłne stanowisko Mac Donalda? — Rewizja ta nie dotyczy Polski.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej“)

Pogranicze polsko-sow.,
1. marca.

Z Moskwy donoszą: Prasa sowiecka z żywym zadowoleniem zajmuje się oświadczeniem przemówieniem angielskiego min. Hendersona o „konieczności rewizji traktatu wersalskiego“.

Wbrew wyjaśnieniom Mac Donalda, że rząd angielski bynajmniej nie solidaryzuje się z wystąpieniem Hendersona, który ogłosił swą sensacyjną mowę na własną odpowiedzialność, — prasa sowiecka uważa, iż sprawa rewizji traktatu wersalskiego faktycznie jest już w chwili obecnej b. aktualną i wysunięta została na czoło politycznych zagadnień współczesnych.

Wedle twierdzenia tej prasy, rewizja ta stała się **nieuniknioną koniecznością od chwili uznania sówietów przez Anglię i in. mocarstwa**. Unormowanie bowiem w całej pełni kwestji rosyjskiej może nastąpić dopiero po dokonaniu (?) tej rewizji.

z caratem, bezwzględnie podrywaniu kolosa rosyjskiego. Był on jednym z nielicznych Rosjan, który miał odwagę mówić publicznie o potwornej strukturze państwowej cesarstwa rosyjskiego. Trzeba też uznać, że myśl o niepodległości Polski była u niego czymś normalnym, wypływającym z całokształtu jego poglądów na zagadnienie narodowościowe w Rosji. W artykule pt. „O prawie narodów do samookreślenia“ w nr. IV, 4-6. „Proświeszczenia“ — kwiecień 1924 r. pisał: „...przez samookreślenie narodów rozumieć należy oddzielenie się ich państwowe od obconarodowych kolektywów, rozumieć należy twórczenie niepodległego państwa narodowego“. W czasie wojny — uznawał niepodległość państwową Polski za konieczność i pisał o tem. Polskiej myśli państwowej nie nie zaszkodzi, jeżeli opinia publiczna będzie o tem wiedziała. Ale też nie mógł się Lenin na Polskę uskarżać.

Dalej prasa uwydatnia rzekomo przychyłne stanowisko W. Brytanii wobec rewizji traktatu wersalskiego, podkreślając, iż mimo ostatniego sprostowania, rząd Mac Donalda rzekomo ma zamiar popierać ten projekt jako przedstawiający jedyny środek doprowadzenia światowej sytuacji politycznej do równowagi.

Zarazem prasa sowiecka zaznacza iż właściwie rząd **wpierw zainaugurował** całą akcję rewizji traktatu pokojowego (o przemówieniu Kamińskiego na temat „bankructwa“ tego traktatu niedawno pisaliśmy w „Gaz. Lw.“) i że **rewizja ta nie ma jednak na celu wywołać ponowną rewizję traktatów zawieranych przez Rosję sow. z temi państwami, które powstały na gruncie pokoju wersalskiego**.

Czy Polska ma żywić wicikie zaufanie co do „szczerości“ tych ostatnich wyjaśnień sowieckich? — można chyba wątpić.

Gdy jadt na wygnaniu gorzki chleb emigranta politycznego znalazł gościnę na ziemi polskiej: w Krakowie, Zakopanem, Poroninie, a so-

Zwłoka w ratyfikacji traktatu włosko-sowieckiego.

Rząd sow. cofa swe ustępstwa na rzecz Włoch. — „Murzyn zrobił swoje — murzyn może pójść“. — Jaką przysługę wyświadczył Mac Donald — Mac Donaldowi.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej“)

Pogranicze polsko-sow.,
29. lutego.

Z Moskwy donoszą: Mimo zawiadomienia rządu włoskiego o zatwierdzeniu przezeń traktatu o uznaniu sówietów de iure i o wznowieniu stosunków gospodarczych — rząd moskiewski unyósłnie zwłoka z ratyfikacją tego układu.

Okazuje się, iż Rada ludowych

Fr nk walor. 1 marca	1800000
Frank walor 2 marca	1800000
Frank kolej od 1 marca	1800000
Frank poc. t. od 1 marca	1800000
Frank tyłon. od 1 marca	1800000

czialiści polscy, znając jego krytyczną sytuację finansową, urządzali mu odczyty, aby przysporzyć mu grosza. O tem się pamięta. Skądinąd wiadomo, że cenil wysokie kulturę polską, tradycję walk o wolność i czuł się dobrze w atmosferze polskich sfer kulturalnych.

Cziczerin niedawno przypomniał w „Irawdzie“, że Lenin interesował się żywo przebiegiem rokowań pokojowych w Rydze i udzielał sam dyrektyw delegacji sowieckiej. W Leninie — twórcy nieczyszczalnych koncepcji politycznych widziata światła opinia polska człowieka o niezwykłych zdolnościach i indywidualności. Daleka od podzielenia jego poglądów, cenila jednak w nim do ostatniej chwili — indywidualność silną, skoncentrowaną i śmiałą. Sąd ten zachowa o nim bez względu na los leninizmu politycznego.

Wręb.

Czesi darują Ruś Podkarpac'ą Rosji.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1. marca.

(M.) Organ Benesza „Czeskie Słowo“ wypowiada się na swych łamach za przyłączeniem Rusi Podkarpackiej do Rosji. Dziennik ten pisze: Ponieważ Czechom nie wypada dzielić narodu rosyjskiego na Wielkorusjan, Małorusjan, Białorusjan, przeto należy wprowadzić na Rusi Podkarpackiej język rosyjski, co jest gwarancją zrealizowania planów przyłączenia Rusi Podkarpackiej do Rosji.

komisarzy żąda włączenia w opracowaną umowę włosko-rosyjską nowych, dość znacznych zmian na swoją korzyść.

Szczególnie zaś rząd moskiewski domaga się rewizji tych klauzul traktatu, które zawierają pewne ustępstwa na rzecz Włoch, mogące być wytyśniane jako odstąpienie od zasady ~~zrealizowania~~ całego

handlu zagranicznego w rękach państwa. Sowiety obawiają się, iż koncesje te na korzyść Włoch (jak również w kwestji uznania długów przedwojennych) dadzą rządowi Mac Donalda prawo powódź żądania analogicznych przywilejów dla Anglii, która pod tym względem będzie popierać swe wymagania powołaniem się na traktat włoski, bowiem wedle przedwstępnych rokowań właśnie na tym traktacie miała się wzorować traktaty innych państw z Rosją.

Sowiety nie zgadzają się również obecnie na przewidzianą w traktacie niższą taryfę kolejowych dla włoskiego eksportu. Nowe swe stanowisko w tych kwestiach rząd moskiewski motywuje w ten sposób, że, aczkolwiek treść traktatu była swego czasu opracowana i zaakceptowana przez posła sowieckiego w Rzymie tow. Jordanińskiego z polecenia i aprobaty rządu moskiewskiego, ale miało to miejsce przed uznaniem sówietów przez Anglię, a więc w czasie, gdy sówietom dużo zależało na uzyskaniu uznania choćby ze strony jednego z mocarstw, a obecnie zaś „Murzyn zrobi swoje, murzyn może pójść...”

Wobec tej niespodziewanej złyki, ratyfikacja traktatu, — o ile nawet nastąpi w bliższym czasie, to w każdym razie ze znacznym opóźnieniem pierwotn. terminu — 7. marca, od której to daty miał on obowiązywać. Zmiana stanowiska sówietów jest b. charakterystyczna, jako nowy dowód ich dążenia do wykorzystania kroku Mac Donalda, na niekorzyść samego angielskiego premiera oraz drogą wymuszenia nowych ustępstw ze strony swych „przyjaciół”...

Umowa handlowa ze Stanami Zjedn.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 1. marca.

(M.) Premier Grabski odbył dziś konferencję z konsulem Stanów Zjednoczonych w Warszawie. Konferencja ta dotyczyła prac przygotowawczych do umowy handlowej polsko-amerykańskiej.

HERMAN BANG.

10

Pensjonat pani Kantowej.

(Z oryginału duńskiego przeł. J. K.)

(Ciąg dalszy.)

Pani Casse Muckadell dawno wróciła do swoich kart; nie ją nie obchodziły dziewczęce lasy.

Ale pani Kantowa bezustannie o coś pytała. Nagle spojrzała na córkę, siedzącą pod oknem, na miejscu Ouliego, zastuchaną i zdziwiona spytała:

— Cóż to, Kaju, nie spisz?

Córka jej bowiem zwykła wiozłozerami drzeć po kątach.

— O, tu chyba nie można spać — rzekł Gröntoft z uśmiechem — wszak drzwi nie milkną ani na dziesięć minut.

Katrup, który poprzednio siedział przy grających w karty, zbliżył się i, chcąc posłuchać opowiadania, usiadł, wyciągając daleko przed siebie łuste nogi.

Nagle jeden z gimnazjalistów pociął się dopominać o nafię do lampy. Panna Kaja musiała po nią

Z obrad Sejmu.

Ustawa o ochronie lokatorów w trzecim czytaniu przyjęta. — Zabezpieczenie na wypadek bezrobocia. — Ustawa o uwłaszczeniu czynszowników.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 29. lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu odbywało się trzecie czytanie projektu ustawy o ochronie lokatorów. Ustawę przyjęto w trzecim czytaniu.

Rozpoczęto dyskusję nad ustawą o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Dalszy ciąg dyskusji odbędzie się w przyszłym tygodniu. Spodziewać się należy, że dyskusja będzie bardzo gorąca, ponieważ lewica zechce wprowadzić cały szereg poprawek, rozszerzając znacznie ramy projektu

Dzisiaj przyjęto w drugim czytaniu ustawę o uwłaszczeniu czynszowników na kresach. Lewica przeprowadziła szereg poprawek. Poprawki idą też w tym kierunku, aby dzierżawcom ułatwić nabywanie dzierżawionej ziemi, co może zmniejszyć do wypuszczania ziemi w dzierżawę. Poprawki lewicy przeszły dzięki rażącej nieobecności posłów ChN., ChD. i Piasta. Należy mieć nadzieję, że przy trzecim czytaniu ustawy zjawia się wezwycw. którzy dziś byli nieobecni.

Rada gospodarcza.

Sprawa pożyczek kredytowych. — Kredyty nie zmalały lecz wzrosły.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 1. marca.

Wezorem odbywało się w Ministerstwie skarbu posiedzenie Rady Gospodarczej. Obradom przewodniczył Prezes Rady Ministrów Grabski. Omawiano sprawę pożyczek kredytowych. Prezes Rady nadzorczej sen. Karpiński stwierdził, że **utyskiwania na ograniczenie kredytu w P. K. K. P. są nieuzasadnione. Kredyty nie zmalały, lecz wzrosły.** Portfel wekslowy z 20 i pół trylionów na początku stycznia wzrósł do 41 trylionów w dniu 20. lutego, kredyt otwarty z 20 trylionów na początku stycznia wzrósł do 79 trylionów w dniu 20. lutego. Nawet kredyty rebusorsowe z 4 i pół trylionów na początku stycznia, wzrosły do 7 trylionów w dniu 20. lu-

togo. Zmalały tylko kredyty reporsowe z 2.7 trylionów na początku stycznia, do 2.2 trylionów w dniu 20. lutego. Cyfry te dowodzą, że nawet te kredyty, które uznano za względnie sprzeczne z charakterem instytucji emisyjnej, likwidowane są bardzo powoli, natomiast istnieje dążenie do zwiększenia kredytów dyskontowych, wynikających z obiegu gospodarczego. Przedstawiciele rolnictwa stwierdzili, że kredyt w walucie stałej możliwy będzie do wykorzystania przez rolnictwo dopiero wówczas, gdy ceny samych ziemiopłodów ustabilizują się.

Następne posiedzenie Rady Gospodarczej odbędzie się we wtorek o godz. 10.30 rano.

Taryfa kolejowa bez zmiany.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 29. lutego.

Dziś ogłoszony wskaźnik waloryzacyjny na kolejach na czas od 1. do 15. marca b. r. Wynosi on 18.000 mk. za jednostkę taryfową, a więc utrzymał się w tej samej wy-

sokości, co w drugiej połowie lutego b. r. Taryfy pozostają więc niezmiennione zarówno w ruchu osobowym i bagażowym, jak i towarowym. Podstawą wskaźnika jest kurs franka złotego 1,800.000 mk.

Demonstracja bezdomnych w Sejmie.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 1. marca.

(M.) Wezorem rozrzucono między posłów w Sejmie ulotki następującej treści:

„Do posłów sejmowych Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej. Na miłość Boga! Zsitujcie się nad 500 tys. rodzin, marznących pod gołym niebem. Jesteśmy przeważnie wdowami i sierotami po inwalidach wojennych. O chłodzie i głodzie zarabiamy z trudem na kęs chleba codziennego. Mężowie nasi i ojcowie walczyli za Polskę. Dajcie nam dach nad głową, nie pozwólcie nas krzywdzić. Jest to nasza ostatnia prośba pod adresem naszych posłów. Niech ustawa o ochronie lokatorów obroni nasze stanowiska uliczne. Nasz los leży w waszych litościwych rękach. Dopomóżcie nam, a Pan Bóg wam dopomóż! Podpisani: Inwalidzi i straganiarze”.

Zabezpieczenie pożyczki francuskiej dla Polski.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 1. marca.

Ministerstwo skarbu wystąpiło do Sejmu z projektem ustawy upoważniającej Rząd do udzielenia zastawu, wymaganego celem uzyskania pożyczki przyznanej Polsce przez parlament francuski w kwocie 400 milionów fr. w grudniu 1923. Zastaw ma się oprzeć na dochodach z lasów państwowych dyrekcji toruńskiej.

Złoto dla Skarbu Narodowego.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 1. marca.

Komitet zbiórki na Skarb Narodowy zakupił dnia 27. bm. drugą partję złota na 15 miliardów marek, zebranych ze sprzedaży znaczków „na zakup złota i srebra na Skarb Narodowy”. Pierwsza partja złota, zakupiona poprzednio na 30 miliard, pochodziła z ofiar, zebranych w ciągu kilku tygodni. Sumę, za którą nabyto złoto 27. bm. zebrano w ciągu 5 ostatnich dni.

pójść. To ciągle chodzenie denerwowało Gröntofta.

— Jacyż to pełni życia ludzie! — odezwał się z ironją.

— Tak — przyświadczyła pani Kant — ale można się przyzwyczaić, a to ożywia dom — dodała, puszczałając się w swoją wędrowkę.

Weszła do sypialni i znów z niej wyszła, aby zaznaczyć, że czas się rozchodzić.

Na dole szły tańce coraz żywiej i rozbrzmiewał tupot nóg. Na trzecim piętrze otwarto drzwi z korytarza dla przewiewu, a hałas grających w karty rozchodził się po domu.

Nagle dziewczątka, które stały przy oknie w jadalni, zawołały:

— Panna młoda jedzie!

Pani Helsing zerwała się z krzesła.

W ciemnej sypialni natknęła się pani Kantowa na jakąś postać, stojącą pod oknem:

— Czy to ty, Kaju? — zapytała.

— Tak, mamó — odpowiedziała córka. I ona też patrzyła na odjeżdżającą parę młodą. Odeszła od

okna z uczuciem złodzieja pochwyconego na gorącym uczynku.

— No, teraz pojechali już do siebie! — zawołały dziewczątka zachłyśnięte.

— Ach, Boże, pani Muckadell, niech nam pani powróży! — prosiły panią Casse, która zabierała się właśnie do schowania kart.

— Możeby się pani nareszcie położyła, panno Kajo — rzekł Gröntoft, który także wszedł do jadalni i stanął przy oknie, popatrzyć na odjeżdżającą parę.

— Rzeczywiście, pora już i na mnie... — zawahała się — sobota jest dniem trochę ciężkim.

Gröntoft popatrzał na nią, gdy tak stała oświetlona lampą: postarzała się bardzo, twarz zrobiła się sztywna i twarda, jakby drewniana.

Ogarnęło go wielkie wzruszenie i szepnął:

— Pani zawsze ta sama.

Kaja milczała chwilę, potem, jak gdyby go dopiero teraz usłyszała, rzekła cicho:

— Mamę teraz aż dwa piętra.

Znowu umilkła, a po chwili zapytała

— Tam zapewne jest pięknie?

— Gdzie?

— Tam, u państwa.

— Tak — odpowiedział. — Ale jakżeż będzie z nami? Znajdzie się dla nas miejsce?

Myślał on o tem zupełnie poważnie. Przybył z postanowieniem zamieszkania tu z żoną, ponieważ mieli przepędzić w ojczyźnie pięć miesięcy.

Panna Kaja odpowiedziała:

— O tem pomówimy jutro — i zabierała się do odejścia.

Nagle zaczął się Gröntoft śmiać.

— Ach, Boże! pamięta pani wieczór, kiedy byliśmy razem w kasyynie, a ja zabrałem potem panią z sobą na ślizgawkę. Ślizgała się pani w najlepsze, gdy w tem pać! siadła pani na samym środku!

Kaja śmiała się krótkimi, urywanymi dźwiękami, jak zwykła śmiać się gdzie nieprzywykła do śmiechu:

— Ha! ha! a tak mnie bolało, że z trudem dostajam się do domu.

Podeszła ku nim pani Kantowa, która przypomniała sobie kaftaniki i zapytała o pieniądze

(C. d. n.)

Sprawa Kłajpedy.

(Telefonem od naszego korespondenta)
Warszawa, 1. marca.

(M.) Według oficjalnych komunikatów delegacji litewskiej w Lidzie Narodów wniosek komisji w sprawie Kłajpedy ma brzmienie następujące:

Litwa podporządkuje się postanowieniom konferencji barcełńskiej. Jako port Kłajpedy uważać należy zatokę Kuryjską aż do ujścia Niemna. Koszta utrzymania portu ponosi Litwa. Na czele zarządu portu Kłajpedzkiego stoi rada, złożona z trzech członków, składająca się z jednego Litwina, jednego obywatela Kłajpedzkiego i jednego cudzoziemca. Cudzoziemiec będzie zarzem przewodniczącym, a mianuje go Liga Narodów, przyczem nie może być mianowany ani litewski, ani niemiecki, ani polski obywatel. Wszystkie postanowienia rady portowej muszą uzyskać aprobatę przewodniczącego. Gdyby powstała sprawa sporna co do kompetencji, wówczas przewodniczący apeluje do komisji w Lidzie Narodów.

Cudzoziemcom będzie przyznane prawo osiedlenia się w Kłajpedzie dla prowadzenia swych interesów. Rząd litewski musi się zobowiązać do udzielenia tranzytu dla plombowanych wagonów na linii Sumorow-Libawa.

(M.) Ze źródeł niemieckich komunikują, że rząd litewski postanowił odrzucić projekt komitetu w Kłajpedzie. W tym celu wyjechał do Genewy Galwanouskas.

(M.) „Baltische Presse” wykazuje, że projekt Davisa jest dla Polski jak najbardziej niepomysłny, posiada bowiem pewne analogie z rozstrzygnięciami w sprawie portu gdańskiego.

Wybory w klubie ukraińskim.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 1. marca.

W związku z rozłaniem jaki dokonał się niedawno w klubie ukraińskim odbyły się dziś wybory do prezydium klubu. Przewodniczącym wybrano sen Czerkawskiego, jego zastępcą, oraz przewodniczącym klubu sejmowego p. Chruckiego.

Podatek majątkowy wpływa normalnie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1. marca.

(M.) Ze sfer miarodajnych informują, że raty podatku majątkowego wpływają normalnie do kas państwowych.

Napływ gotówki podatku majątkowego pozwala Ministerstwu Skarbu nie korzystać nawet z sum składanych na poczet podatku majątkowego.

W miejsce Konsulstwa — Konsulat Generalny.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 1. marca.

W związku z uznaniem przez Polskę konstytucji Związku sowieckich republik poselsrwo Rzpłtej w Charkowie zostanie zlikwidowane, a w jego miejsce utworzony zostanie z d. 1. marca konsulat generalny z prerogatywami dyplomatycznymi. Konsulem mianowany będzie p. Swirski b. pełnomocnik przy placówce repatriacyjnej w Kijowie.

Ciężkie zarzuty pod adresem b. Min. Kucharskiego.

Lwów, 1. marca.

W uzupełnieniu wiadomości podanej przez naszego korespondenta w wczorajszym numerze dodajemy, że obecny na posiedzeniu Komisji b. Minister przemysłu i handlu p. Kucharski odparł na usprawiedliwienie, że dzięki jemu właśnie skarb Państwa zamiast 47.250 marek pożyczek niezwaloryzowanych otrzymał we wrześniu 1923 r. 448.484 franków szwajc., co przeliczone na marki daje sumę 22 miliardy 259 mili. 654 tys. 800 marek polskich.

Te wyjaśnienia niezadowolili posła Moraczewskiego, który postawił wniosek domagający się, aby Sejm pociągnął do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu p. Kucharskiego za straty poniesione przez skarb Państwa w tej likwidacji zarządu przymusowego zakładów żyrardowskich.

Posł Rymar (ZLN.) odpowiedział na to, że wniosek posła Moraczewskiego jest demonstracją, ale aby nie pozostawić nikogo w niepewności co do postępowania p. Ku-

charskiego w tej likwidacji zarządu przymusowego zakładów żyrardowskich, zarządził wybór specjalnej podkomisji dla dokładnego zbadania całej sprawy.

Wniosek ten uchwalono. Do podkomisji tej weszli posłowie: Kosydarski (PSL.), Rymar (ZLN.), Bartel (Wyzwolenie), dr. Rosmarin (kolo żyd.), Moraczewski (PPS.) i Romocki (ChD). Na przewodniczącego tej podkomisji wybrano posła Kosydarskiego. Natomiast wniosek posła Moraczewskiego o pociągnięcie p. Kucharskiego do odpowiedzialności upadł.

(Telefonem od naszego korespondenta)
Warszawa, 1. marca.

(M.) Sejmowa podkomisja budżetowa, wyznaczona dla zbadania sprawy pokrycia sum wydanych przez Skarb Państwa dla Tow. żyrardowskiego, jest brana za poufną. Wiadomo tylko, że podkomisja wyznaczyła do zbadania faktów 2 referentów, a to posłów: Pączka (PPS.) i Romockiego (ChD.). Referenci ci rozpoczną prace w poniedziałek w obecności delegacji generalnej prokuratury

Petlura za unją kościelną z Rzymem.

Zmiana nazwiska. — Petlura zamierza udać się do Rzymu.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Wiedeń, 29. lutego.

„Wiener Morgenztg.” donosi, że ataman Petlura po krótkim pobycie w Wiedniu udał się do Budapesztu pod nazwiskiem Stefana Mogily. Dziennik zaznacza, że Petlura, który od dłuższego czasu był politykiem nieczynnym, zamierza udać

się obecnie do Rzymu, aby tam w kołach watykańskich prowadzić narady w sprawie ruchu unickiego na Ukrainie. Chodzi tu o akcje zmierzające do przylączenia się wszystkich Ukraińców do unji kościelnej z Rzymem.

Rozbiórka Soboru na pl. Saskim

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 1. marca.

Związek Spółdzielni bud. przystępuje z d. 1. marca do rozbiórki Soboru na pl. Saskim. Rozbiórka zacznie się od wewnątrz. Przedewszystkiem zdjęte będą obrazy pod kierunkiem komisji artystycznej z prof. Rutkowskim na czele. Prace potrwać 2-3 miesiące. W połowie maja zacznie się dopiero rozbiórka zewnętrzna.

Kronika telegraficzna.

— Pełnomocnicy mocarstw sojusznicych wystosowali pod adresem rządu angielskiego protest przeciw usuwaniu ze szkół chrześcijańskich w Turcji emblematów religijnych.

— Na odwach policyjny w Gliwicach rzucono bombę. Dzienniki przypuszczają, że jest to akt zemsty za przeprowadzone niedawno aresztowania wśród sfer robotniczych.

— Grobowiec Lenina jest już na ukończeniu. Od dnia wczorajszego do oglądania grobowca dopuszczeni są niektoży wojskowi, oraz obywatele przyjezdni.

— Władimirov w „Izwestiach” projektuje wystawienie olbrzymiego filmu o charakterze naukowo-artystycznym celem propagandy Leninizmu. Autor zastrzegł się, że film projektowany nie może być jedynie ilustracją historii rewolucji rosyjskiej, lecz obejmować ma całą naukę Lenina.

— Burmistrz Wiednia Seitz odbył dziś konferencję z kanclerzem Seiplem i zaproponował ustanowienie sądu rozjemczego celem załatwienia strajku urzędników bankowych.

— Izba lordów ratyfikowała traktat lozański.

Wznie zmiany taryfy towar na polskich kolejach.

Oplaty za przewóz towarów na małopolskich kolejach lokalnych podwyższone. — Dział taryf wyjątkowych znacznie rozszerzony. — Zastosowania tychże muszą żądać nadawcy. — Włączenie Gdyni jako portu. — Nowe taryfy wywozowe i tranzytowe.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 1. marca.

Z dniem dzisiejszym wchodzi w życie ważne zmiany i uzupełnienia taryfy towarowej polskich kolei — Przedewszystkiem doznały podwyższenia opłaty za przewóz towarów na małopolskich normalno-towarowych kolejach lokalnych, stojących pod zarządem Państwa. Przewoźne za przewozy towarowe w komunikacji miejscowej tych kolei oraz komunikacji bezpośredniej z temi kolejami oblicza się ze zwykłą 50%. Jednakże przy przewozach dokonywanych według taryf wyjątkowych zwykła ta zmniejsza się do 25%. Ze wschodniej Małopolski wchodzi tu w rachubę koleje lokalne Lwów—Belzec, Lwów—Jaworów, Lwów—Podhaje, Lwów—Stojanów, Drohobycz—Truskawiec, Tarnopol—Zbaraż, Borki Wielkie—Grzymałów (nieotwar.), Tarnopol—Kopyczyńce, Biała czortkowska—Zaleszczyki. Wągnanka—Skala wzgl. Iwanię Paste. Delatyn—Kołomyja—Stefanówka i Kołomyjskie koleje lokalne.

B. Premier Witos w Tarnopolu.

Tarnopol, 28. lutego.

W dniu 24. bm. przyjechał do Tarnopola b. premier Witos. Na dworcu kolejowym oczekiwali go postawie: Spittal, Nawrocki, dr Deskur, prezes Bauer, oraz tłumy włościanstwa.

O godz. 12-tej odbył się wielki publiczny wiec P. S. L. Sala „Sokoła” zapelniona była po brzegi. Przeszło 3 tysiące ludzi z całego województwa przybyło, by wysłuchać referatu o sytuacji politycznej i gospodarczej.

Wiec zagał prezes Bauer, poczem wygłosił obszerny referat b. premier W. Witos. W ogólnych danych i cyfrach, przedstawił p. Prezes pracę Rządu polskiej większości sejmowej, zmierzającej na drodze usłanej licznymi przeszkodami do naprawy skarbu. Omówił następnie projekt ustawy o osadnictwie i parcelacji, oraz przyczyny z powodu których parcelację zwłocnił, wygłosił rzeczowy i głęboki pogląd na temat obowiązków obywatela wobec Państwa. Wywody p. prezesa Witos spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem. W całym przemówieniu, które uważałoby można za piękny wykład o budowie państwowości polskiej na silnych i zdrowych fundamentach, brzmiała ta charakterystyczna nuta państwowa, która tak bardzo znamionuje każdy występ b. premiera, oraz serdeczną troską o los Państwa i dobro jego obywateli.

Przemówił następnie poseł Nawrocki, poczem krótki referat organizacyjny wygłosił redaktor Blaike. W rezolucjach uchwalono votum zaufania, cześć i podziękowanie za pracę dla Państwa i ludu p. prezesowi W. Witosowi, zaufanie Klubowi posłów P. S. L. oraz domaganie się od obecnego Rządu przeprowadzenia ustawy o osadnictwie i parcelacji, przyścia biednej ludności wiejskiej z pomocą, oraz rozszerzenia praw Prezydenta Rzeczypospolitej i zmiany ordynacji wyborczej. Wszystkie rezolucje uchwalono jednogłośnie wśród powszechnego aplauzu. Wiec zakończono odśpiewaniem „Roty” Konopnickiej.

Posiedzenie podkomisji Rady oszczędnościowej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 1. marca

Wczoraj pod przewodnictwem Thugutta, w obecności p. Moskalewskiego w Prezydium Rady Ministrów odbyło się 1-sze posiedzenie podkomisji organizacji pracy, wyłonionej przez Komisję reform administracyjnych Rady oszczędnościowej. Rozpatrywano kwestję punktualności w urzędowaniu, oraz kontroli pracy, a pod przewodnictwem sen. Kasznicy posiedzenie podkomisji ustroju władz, wyłonionej przez Komisję reformy administracji Państwowej Rady oszczędnościowej. Na propozycję przewodniczącego postanowiono: 1. rozpatrzyć kolejno następujące sprawy: a) organizacja władz naczelnych, b) ograniczenie kompetencji urzędów, c) struktura wewnętrzna urzędów, 2. powierzyć poszczególnym członkom komisji przygotowanie referatów z tych dziedzin.

T. GEDYMIN TADEUSZ BONIBIEWICZ

dworca i obrońca w sprawach cywilnych i wojskowych utworzył kancelarię w Chodorowie.

Zeznania Ludendorffa.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Monachjum, 29 lutego.

Dzisiaj przedpołudniem przesłuchano w dalszym ciągu ppulk. Kroebela. Następnie ma być przesłuchany Ludendorff, który przygotował do zeznań dłuższą mowę, na 47 stron pisma nowego. Zawiera ona nader ostre oskarżenie przeciw dążeniom federacyjnym Kahra oraz przeciw kardynałowi Faulhaberowi i centrom bawarskiemu. Tekst przemówienia wręczył Ludendorff dziennikarzom zagranicznym.

4 miejskiej komisji teatralnej.

Lwów, 1. marca.

(m.) Członkowie komisji teatralnej stracili wczoraj parę godzin czasu na przysiadanie się (podobnie) p. Włodzimirskiego o stanowisku p. Janpolskiego do p. Schrödera i uchwalili w rezultacie odesłać obu panów do Towarzystwa Dziennikarzy polskich, jako jedynie kompetentnego do rozstrzygnięcia tego rodzaju spraw. Następnie wysłuchano bez dyskusji nudnych już historii p. Chajesa o deficytach teatralnych i uchwalono przelać je na Radę miejską. Repertuar na marzec tem łatwiej było przyjąć do wiadomości bez dyskusji, że nie zawierał on ani jednej nowości. Pochwalono jednak p. Czarnowskiego za obietnicę wystawienia paru nowych rzeczy w kwietniu lub maju tego lub przyszłego roku. Ma on zaufanie komisji, bo obiecał dwa lata temu wystawienie „Proroka” i rzeczywiście tego lata zdaje się „Proroka” usłyszymy. Tak przynajmniej uchwaliła komisja, która dalej uchwaliła urządzić przedstawienie ku uczczeniu jubileuszu Żelazowskiego z okazji jego 50-ciolecia. Przedtem jeszcze obiecuje nam dyrektor parę nowości, między innymi słynny dramat Kaisera „Od poranka do północy” i jedną z najnowszych rzeczy z literatury jugosłowiańskiej. W dziale opery zapowiedziano oprócz „Proroka”, „Złoto Renu” Wagnera. Z rzeczy swojskich mamy nareszcie zobaczyć słynny „Dom otwarty” Bałuckiego.

Z MUZYKI.

(„Mikado”, operetka W. S. Gilberta, muzyka Arтура Sullivan.)

Lwów, 1. marca.

Trzeba się pamięcią cofnąć wstecz i wspomnieć o dawnych czasach: minęło lat około 35 od chwili wielkich i licznych sukcesów „Mikada”, słynnego dzieła Sullivan na scenie teatru hr. Skarbka. Calej ówczesnej obsady tej przepięknej operetki nie zdołałbym już wymienić, utkwiała jedynie w mojej pamięci postać Katiszy, odtworzona z niezwykłym humorem i w całym tego słowa znaczeniu świetnie przez Amalię Kasprowiczową. I upłynął okres czasu, stanowiący dla wielu śmiertelników życie całe, zamknięto teatr Skarbkowski, otwarto nowy przybytek sztuki, skończyła się wojna światowa i działy się rzeczy, „o których się filozofom nie śniło”, a dzielna i znakomita Katisza-Kasprowiczowa święci ponownie jako zalotna „sikoreczka” triumfy w Teatrze Nowości! Nie waham się przyznać, że widok tej postaci wywarł na mnie — a niezawodnie też i na innych weteranach — szereg głębokich, trudnych do określenia wrażeń. To niezapomnia różnych szkie-

Nowe gwałty litewskie.**Wybryki młodzieży akademickiej. — Nie pozwalają wygłaszać kazania w języku polskim. — Aresztowania wśród wyrzuconych z kościoła Polaków.**

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Kowno, 29. lutego.

Wypadki w kościele Pokarmelickim w Kownie nie były odosobnione. Według ostatnich doniesień dnia 24. lutego do kościoła św. Trójcy w Kownie wtargnęła podczas nabożeństwa banda licząca około 100 osób, złożona częściowo ze studentów uniwersytetu a częściowo z uczniów szkół średnich, którzy wymysłaniami i groźbami **przeszkodził wygłoszeniu kazania w języku polskim.** Gdy koło ołtarza zebrał się szereg Polaków celem odśpiewania pieśni kościelnych

po polsku, banda ta rzuciła się na śpiewających z kijami i pobiła dotkliwie wiele osób, wyrzucając śpiewających z kościoła i wymysłając na Polaków. **Napastnicy uszkodzili ołtarz.** Wśród pobitych znajduje się wiele kobiet i dzieci. Policja przybyła po zajściu i **dokonała aresztowań z pośród wyrzuconych z kościoła Polaków.** Z bandy litewskiej nikt aresztowany nie został. Szczególnie dotkliwie pobici zostali pp. Siemaszko i Sokolowski, którzy zemdleli.

Venizelos nadużył swego autorytetu?**Opinia publiczna za republikanami. — Wysiłki Venizelosa nie znajdują poparcia.**

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Ateny, 29. lutego.

Duże wrażenie wywarła tu deklaracja republikanów. Według ostatnich wiadomości opinia publiczna w Grecji skłaniałaby się ku stanowisku republikanów, czego dowodem jest fakt, iż zarzuca się obecnie Venizelosowi nadużywanie swego autorytetu dla kompromisu z dynastją. Tak więc wysiłki Ven-

zelosa czynione w duchu odroczenia proklamacji republiki nie znajdują w Grecji poparcia.

W związku z deklaracją partii republikańskiej oświadczył premier Kapandaris, iż rząd ubolewa nad stanowiskiem republikanów, jednakowoż polityki swej żadną miarą zmienić nie może.

Przegląd giełdowy.

Lwów, 1. marca.

Tydzień bieżący upłynął podobnie, jak i poprzednie pod znakiem stabilizacji marki. Dolar utrzymuje się na stałym poziomie około 9,300.000 Mp., frank waloryzacyjny bez zmiany. Pojawiają się w prasie poważne głosy ekonomistów zalecające **uchylenie wszelkich ograniczeń dewizowych,** co niewątpliwie wpłynęłoby na ożywienie życia gospodarczego w Państwie w tak

trudnym okresie prac około sanacji Skarbu. Suma marek będących w obiegu jest w stosunku do siły kupna marki stanowczo za małą i tylko przez dopuszczenie cyrkulacji legalnej obcych walut mogłaby zapobiedz kryzysowi gospodarczemu. Pierwszym krokiem ze strony Rządu do ulegalizowania niciako zasobów dolarowych dotąd ukrywanych, jest udzielenie niektórym bankom dewizowym prawa przyjmowania wkładów i udzielania pożyczek w dolarach. Fakt ten wpły-

refleksyj: radości, rozrzewnienia, uwielbienia dla tej niespożytej siły artystycznej i najrozmaitszych wspomnień...

Muzyków i miłośników teatru prawdziwie muzycznych cieszy niezawodnie to wskrzeszenie „Mikada”, czarującego — w swoim rodzaju — arcydzieła, operetki, którą śmiało mogłaby postawić obok niezrównanych kompozycji Offenbacha lub Jana Straussa, największych mistrzów w zakresie muzyki wesołej. Wszak „wznowieniem” nazwać się można premiery z dnia 26. lutego, byłby to wyraz po tylu latach niewłaściwy. Artyści, którzy współdziałali w przedstawieniach „Mikada” poprzednich, te tłumy uczestników oklaskujących, doskonałych wówczas wykonawców — wszystko to przeniosło się na dolinę Jozafata i zachwyca się chórami aniołów, nie już madrygałem Sullivan...

Wymieniłem tu dla przykładu kwartetowy urywek z „Mikada” i dobrze się to składa; madrygałowi należy się bowiem — gdy chodzi o ocenę piękna kompozytorskiego — **bezsprzecznie naczelną miejsce.** Co za przepyszny, misterny i wykwintny, opracowany stylowo podług wzorów z muzyki niemal klasycznej

nej układ harmonij! I jaki artyzm w prowadzeniu głosów! Ten kwartet dałby się słuchać ad infinitum. I zaznaczę, że zespołów, prawie również pięknych, nie brak w tej szczerzolatej partyturze Sullivan. Bo „Mikado” wznosi się po nad poziom operetki i mógłby śmiało być wymienionym obok pierwszorzędnych utworów z dziedziny opery komicznej. Nie znajdziesz tam ani jednego tematu banalnego lub trywialnego, wszystkie pomysły Sullivan — dziś jeszcze — nowe i oryginalne i tryskające tym humorem żywiołowym a dystygnowanym, wykwintnym, a nigdy brutalnym, którego najgenialniejszym reprezentantem był Offenbach. Wraz z doskonałym, sprytnym i **dowcipnym** librettem Gilberta całość znakomicie opracowana, operetka dla smakoszów i „clou” sezonu.

Pod wpływem szczeręgo zachwytu dla kompozytora „Mikada” tak się „wyszastałem” z superlatywów, że może ich zabraknie dla, zresztą uznania godnych, wykonawców. Artyści, którzy nieraz — zmuszeni zbiegiem okoliczności — przyjąć muszą rolę niepełnie odpowiednią, czyli niedostosowaną do ich indywidualności, ponoszą już pewne ofiary. O ile się nie myle-

nie niezawodnie korzystnie i na targ efektów, ostatnio dość zaniedbany. Wprawdzie początek tygodnia wykazał dość znaczną w niektórych papierach (zwłaszcza niekotowanych) zwyżkę (rekordową zwyżkę osiągnęły z początkiem tygodnia akcje Sp. akc. Wydawniczej), jednak w dalszych dniach tygodnia nastąpiło znowu stopniowe lekkie osłabienie kursów. Przypisać to należy realizacjom „ultimowym” i działaniom dość rozwiędnionej w ostatnich czasach „konterminy” lokalnej, która stara się przez rzucanie na targ większych ilości akcji — nietylko własnych, ile wypożyczonych za opłatą słonych odsetek — kursa ich obniżyć, by je następnie za bezcen z targu „wylowić”, na co już niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę posiadaczy akcji.

Znamiennem jest przytem, iż **giełda warszawska nie ulega podobnym zakusom konterminy,** lecz stale wykazuje wybitnie zwyżkową tendencję.

Wśród ogólnej tendencji słabej niektóre akcje wywołały mimo to większe zainteresowanie. Do tych należały, prócz wspomnianych akcji Sp. akc. Wydawniczej, walory naftowe, jak Gazy wschodnie i zachodnie, Polska Nafta, Brugger — dalej akcje przemysłu metalurgicznego, jak Pocisk i Lokomotywy chrzanowskie (Pierwsza fabryka lokomotyw w Polsce).

W sferach giełdowych tłumacza niezwykle zainteresowanie się „Lokomotywami” (obroty dochodziły do wielu tysięcy sztuk) tem, iż niekorzystny dla Skarbu Państwa układ b. Min. kolei Eberhardta ze Stocznią w Gdańsku“ w sprawie dostawy lokomotyw ma być zlikwidowanym, a dostawa lokomotyw przydzieloną wyżej wspomnianej fabryce lokomotyw w Chrzanowie, finansowanej przez największe banki wiedeńskie i włoskie przy współdziałaniu kapitału rodzimego. Jeśli zważymy, że akcje te przed ostatnią emisją w styczniu br. notowały ponad 11 milionów mk. wydać się musi obecny kurs istotnie zbyt niskim, wywołanym sztucznie

naliczyłem takich „ofiar”, z okazji onegdajszego przedstawienia „Mikada” aż trzy. Muzyczna, obdarzona ślicznym sopranem i doskonale zawsze śpiewająca p. Aleksandra Lubicz nie będzie nigdy panią Jun-Jum stosownie do intencji librecisty. Może nawet artystka sama to odczuwa, że dialogi nastęrczają jej pewne trudności, a ruchliwość zalotnej i drobnej Japonki i te japońskie „figielki” nie znalazły w niej odpowiedniej przedstawicielki. P. Filip Kuligowski (bardzo sumiennie odtworzył poważną postać Mikada, lecz może pokrzywdził słuchaczy nie podejmując się roli Nanki-Poo. Ładne mezza-voce tego śpiewaka byłoby tu może bardziej na miejscu, niż przesadnie bohaterские akcenty p. Władysława Świeżego, którego jednostajne i ustawiczne „fortissimo” cokolwiek nużyło audytorium, a wprost raziło nieraz w zespołach, kryjąc inne głosy. Z głosem, choćby wyjątkowo pięknym, trzeba się obchodzić ekonomicznie.

Gdy już obsada najgłówniejszych ról wykazuje takie „qui pro quo”, tam całość wykonania sprawiać musi wrażenie bitwy przegranej. Byli jednak tacy, którzy humorem rotowali zachwianą nieraz sytuację, jak wybitny przedstawiciel kata w

Z ostatniej chwili.

Jugosławia wypowiedziała wojnę Bułgarii?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 1. marca.

(X.) Do Berlina nadeszła przez Londyn wiadomość, że na Bałkanie zaszły niezwykle poważne komplikacje i że faktycznie rząd w Sojii otrzymał już wypowiedzenie wojny ze strony rządu jugosłowiańskiego. Pół miliona żołnierzy jugosłowiań-

skich zgromadzono podobno na bułgarskiej granicy w celu wymarszu w kierunku terytoriów węglowych Kerkena. Za pretekst miało służyć wtargnięcie band macedońskich na terytorjum serbskie. Jednocześnie wojska serbskie miało zgromadzić w północnej Bułgarii.

Tendencja dla dewiz bardzo słaba.

(Telefonem od naszego korespondenta ekonomicznego.)

Warszawa, 1. marca.

(S.) Na dzisiejszej giełdzie dewizowej oferowano ze wszech stron efektywne dolary poniżej kursu 9,300 tys., tak, że P. K. K. P. widziała się zmuszoną interweniować, a dla utrzymania kursu dolara skupowała każdą ilość efektywnych dolarów po kursie 9,300. — Dewizę N. Jork robiono po kursie 9,300 do

9,325 tys. Na ogół tendencja dla dewiz bardzo słaba. W akcjach tendencja na ogół utrzymana. Obroty dość ożywione.

Wedle otrzymanych wiadomości, mają być w najbliższym czasie wydane nowe rozporządzenia dewizowe, które wprowadzą znaczne ulgi w stosunku do dorywczo-nych.

Kronika.

Sobota 1 marca. Rz. kat.: Albina h. — Gr. kat.: Teodora. — Słow.: Budzi-sława.

Niedziela 2 marca. Rz. kat.: Zapust-na — Gr. kat.: Miasopustna. — Słow.: Radosława.

Kasyno i Kolo lit.-art. przypomina, że na dzisiejszy Bal kostjumowy każda osoba przybywająca musi mieć oprócz biletu także legitymację kasynową i że o godzinie 1 w nocy brama zostanie zamknięta i nikt bezwarunkowo wpuszczonym po tej godzinie nie będzie.

Nowozamianowany Komisarz Generalny Rzplitej Polskiej w Gdańsku dr. Strassburger złożył oficjalne wizyty prezydentowi senatu wysokiemu komisarzowi Ligi Narodów i prezydentowi Rady portu, którzy go następnego dnia odwiedzali. Dnia dzisiejszego p. Strassburger przyjął deputację organizacji i zrzeszeń polskich w Gdańsku.

Zastępca komisarza gen. Rzplitej w Gdańsku, p. Kajetan Morawski, mianowany został dyrektorem departamentu politycznego Min. spr. zagr.

Komitet organizacyjny Banku Polskiego uchwalił wnieść do wejścia do PKKP. tablice z wyrazami wdzięczności dla obywateli, którzy składają ofiary na Skarb Narodowy.

Do składu Rady Gospodarczej zaproszeni zostali prof. Taylor z Poznania i prof. Krzyżanowski z Krakowa.

Zarząd Teatrów miejskich w Warszawie wyniósł pracę z dniem 1. lutego z terminem 3-miesięcznym personalowi administracyjnemu i technicznemu Opery.

Z Akademii medycyny weterynaryjnej. Ministerstwo Wyznań i Oświecenia publicznego zatwierdziło uchwałę Rady Profesorów, moca której dr. Stanisław Czernski został habilitowany jako docent histologii i embriologii.

Związek Hallerczyków przyjęty został do związku międzywojskowego b. kombattantów, reprezentujących b. wojskowych, walczących w armjach sprzymierzonych.

Lwowianin prezesem dyrekcji kolejowej w Katowicach. P. Prezydent Rzeczypospolitej zamianował inż. Stanisława Rucińskiego prezesem dyrekcji kolei państwowych w Katowicach. Nowy prezes górnośląskiej dyrekcji kolejowej zajmował w swoim czasie wyższe stanowisko w Wydziale drogowym lwowskiej dyrekcji kolejowej, stąd powołany został do Katowic, gdzie zamianowany następnie wiceprezesem dyrekcji kolejowej obejmując obecnie stanowisko prezesa, opróżnione po b. Ministrze inż. Andrzej Nicosowiczu.

Ministerstwo Skarbu wydało rozporządzenie, że obciążenie 10% pożyczki ko-

lejowej itd. w wysokości ich kursu emisyjnego, tj. po kursie 90. Jest to wielkie uprzywilejowanie pożyczki kolejowej, gdyż inne papiery procentowe są przyjmowane po kursie niższym (72). Równocześnie podwyższa się wysokość wymaganych kaucji i wadium i pierwszeństwo pożyczki kolejowej się przynajmniej, można się spodziewać, że z tego tytułu wzrośnie się popyt na tę pożyczkę.

Wielka reduta sportowa w ostatnim dniu karnawału urządziła L. K. S. „Pogoń”, która odbędzie się 4. marca w sali Filharmonii. Reduta ta stanowić będzie atrakcję tegorocznego karnawału, a obywatelom dziełki sportowej przygotowali szereg nowych, oryginalnych niespodzianek. Niewątpliwie sensacyjna ta zabawa solągnie przez całą młodzież sportową, cały tańczący Lwów. Bilety wstępu nabywać trzeba od piątku, 29. bm. w sekretarjacie Klubu, ul. Zyblikiewicza 17. I. p. od godz. 6—8 wieczorem.

Ostatnia reduta kostjumowa odbędzie się dziś w obu salach Sokola-Macierzy. Bilety i zaproszenia od godz. 6. w kancelarii przy ul. Zanorowicza.

Niedzielne wykłady higieniczne. W niedzielę d. 2 marca o g. 11-tej w sali teatru św. Józefa „Kopernik” wykład z przeżyciami prof. dra Teofila Załewskiego pt.: „Higiena sluchu”.

Naczelny Komitet akademicki komunikuje: Komisja spraw zagranicznych Naczelnego Komitetu akademickiego przeprowadza w roku bieżącym wymiaryne studentów na okres wakacyjny. Wymiana została zorganizowana z 15 państwami europejskimi, których naczelne Organizacje akademickie należą do międzynarodowej konfederacji studentów. Każdy student polski, ofiarujący gościnie w Polsce cudzoziemcowi, będzie mógł spędzić parę tygodni za granicą, poznać kraj, język i miejscowe stosunki. Zgłoszenia do dnia 1. kwietnia należy kierować do referatu wymiany studentów, Komisja dla spraw zagranicznych Naczelnego Komitetu akademickiego, Warszawa, ul. Świętokrzyska nr. 45, nr. mieszkalna 14.

(h.) Wczorajsza akcja oddziału dla walki z lichwą. W dniu wczorajszym przeprowadzili funkcjonariusze tego oddziału rewizję w Domu handlowym „Wschodnie Kresy” przy ul. Furmańskiej 3 i znaleziono tam skrzynię wagi około 100 kg. zagranicznej sacharyny. Ponieważ sacharyna ta została przemycona przez granicę jako środek medycywalnego obrotu, przeto zakwestionowano ją. — Ponadto przeprowadzono kontrole cen i cenników i na kilkanaście firm uczyniono doniesienie na brak tychże.

(h.) Aresztowanie niebezpiecznego włamywacza. Starszy przodownik Kowalski przytrzymał wczoraj Józefa Smółkę, poszukiwanego i niebezpiecznego włamywacza mieszkaniowego.

(h.) Koncyjent kleptomana. Wczoraj wypuszczono na wolność z sądu karnego aresztowanego onegdaj koncyjenta dra Adolfa Herenbala pod zarzutem kradzieży i oszustwa.

Na podatku dochodowego zapłata prac w i cy w marcu?

Lwów, 1. marca

Na zasadzie art. ustawy z dnia 10. stycznia 1924 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym ministerjum skarbu zarządziło, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austriackiej, był w marcu 1924 r. dokonywany w dotychczasowym trybie, według skali następującej:

Wysokość wypłacanego wynagrodzenia: Stopa obliczona w stosunku rocznym pre. pod. podatk. do w tysiącach markach

1	5,256.000	7,008.000	0.3
2	7,008.000	8,760.000	0.4
3	8,760.000	11,388.000	0.5
4	11,388.000	14,016.000	0.8
5	14,016.000	16,644.000	1.
6	16,644.000	19,272.000	1.3
7	19,272.000	21,900.000	1.6
8	21,900.000	24,820.000	2.
9	24,820.000	27,740.000	2.4
10	27,740.000	30,660.000	3.
11	30,660.000	33,580.000	3.6
12	33,580.000	36,500.000	4.2
13	36,500.000	39,420.000	5.4
14	39,420.000	42,340.000	6.6
15	42,340.000	45,260.000	8.4
16	45,260.000	48,180.000	10.2
17	48,180.000	51,100.000	12.
18	51,100.000	54,020.000	13.8
19	54,020.000	56,940.000	15.6
20	56,940.000	59,860.000	16.3
21	59,860.000	62,780.000	17.1
22	62,780.000	65,700.000	18.
23	65,700.000	68,620.000	18.8
24	68,620.000	71,540.000	19.8
25	71,540.000	74,460.000	20.7
26	74,460.000	77,380.000	21.7
27	77,380.000	80,300.000	22.5
28	80,300.000	83,220.000	23.4
29	83,220.000	86,140.000	24.2
30	86,140.000	89,060.000	25
31	89,060.000	91,980.000	25.9
32	91,980.000	94,900.000	26.7
33	94,900.000	97,820.000	27.6
34	97,820.000	100,740.000	29.4
35	100,740.000	103,660.000	30.6
36	103,660.000	106,580.000	32.4
37	106,580.000	109,500.000	34.2

Dział ekonomiczny.

Bank rolniczy S. A. we Lwowie

posiada również we Lwowie dział maszynowy, znajdujący się na 4-morgowej własnej realności z dwiema frontowymi kamienkami, mieszczącej się przy ul. Gródeckiej l. 56-58. Tam znajdują się największe we Lwowie składy maszyn, narzędzie i galanterji rolniczej, na nadchodzący sezon wiosenny bogato zaopatrzone, oraz smarów i środków popędowych, jak również znajdują się tam nowoczesnie zorganizowane wielkie warsztaty reparacyjne wszelkich maszyn w rolnictwie stosowanych.

Przed 3 lata Bank rolniczy zreorganizował gruntownie istniejące już dawniej przedsiębiorstwo p. f. Bolesław Jaworski, Bank rolniczy i Ska w Sokalu”, stanowiące dziś na terenie Małopolski jedyną fabrykę urządzeń gorzelnianych, rafineryjnych, młyńskich, tartacznych itd.

Działalność obu powyższych fabryk oparta jest o zreorganizowaną również przez Bank rolniczy fabrykę „Ajaks” na Zniesieniu pod Lwowem która wykonuje wszelkie roboty konstrukcyjne w zakresie odlewnictwa. Fabryka „Ajaks” mieści się w 5 budynkach na 2-morgowym gruncie i obejmuje o lewnię oraz halę montażową z 40 ośmiobitami.

przez grupę spekulantów, znających ich prawdziwą wartość i zmieniających do wykupna tychże akcji po niskich kursach.

Podobne uwagi nasuwają się i przy zbadaniu kursów innych papierów w porównaniu z kursami stycznymi, które były o 50% i więcej wyższe od obecnych. Stabilizacja marki nie jest powodem do nagłej deprecjacji akcji. Przeciwnie stabilizacja marki jest pierwszym etapem w drodze do uzdrowienia Skarbu, — a uzdrowienie Skarbu i wprowadzenie waluty stałej, opartej o złoto, przyczynić się musi do rozwoju przemysłu i dobrobytu, a wówczas kursa akcji muszą dojść do parytetu złota, od którego daleko jeszcze odbiegają.

Posiadacze akcji nie powinni zatem ulegać wywoływanej od czasu do czasu sztucznie przez spekulantów giełdowych depresji, lecz liczyć się winni z tem, iż wkrótce nastąpić musi przewalutowanie akcji, które wykaże prawdziwą ich wartość. Po przewalutowaniu akcji zależność będą ich kursa od wysokości dywidendy i koniunktur dla poszczególnych gałęzi przemysłu.

Dla listów zastawianych tendencja dość silna przy kursach utrzymanych. Na targu pieniężnym zauważyć się daje zupełne zlikwidowanie drogiej pożyczki markowych — wobec wprowadzenia przez banki o wiele tańszego kredytu w złotych polskich. Jest to dowodem pełnej wiary sfer finansowych w stabilizację marki polskiej.

Dr. L. N.

Okruchy

Wierzmy, że Bóg stworzył nas sprawiedliwym, wtedy codziennie będziemy dążyć do stania się czemś więcej, niż chce lub chciał nasz Stwórca, dając nam siłę do stania się czemś lepszym, a będziemy się coraz bardziej wznosić ku szlachetności i szlachetność znoża która jest w nas, mówiąc: „Sprawiedliwości swej trzymam się mocno i nie opuszczę jej”.

Gałązka dzikiej oliwy:
JOHN KUSKIN.

Titipn p. Michał Tatrzański. Najczulszy, najserdeczniejszy, pełen życzliwości dla całego społeczeństwa kat. który żadnego zwierzątka dotąd nie zdołał pozbawić życia. Niespodziewany u p. Leona Jeleńskiego, zazwyczaj przedstawiciela popurych w operze postaci jak np. Sparafucilla, humor był miłym dodatkiem. Pod względem wokalnym wywiązały się bez zarzutu ze swych zadań panie: Stanisława Skringierówna i Manja Hierowska. Staraniem wygłoszeniem prozy i dobrą grą odznaczył się p. Stefan Szosland. Orkiestra trzymała się dość nienagannie pod kierownictwem p. Tadeusza Seredyńskiego, o ile na to pozwala brzmienie tego zespołu. Ładne i efektownie wykonane tańce układu p. St. Faliszewskiego, dekoracje przykuwające uwagę widza i „mise en scene” dzięki umiejętnej reżyserji p. F. Kądzowskiego odpowiednia złożyły się na udaną całość, zapowiadając porównawczo pięknemu dziełu Sullivan, tylko widocznych mankamentów w obsadzie, i tym razem dłuższą prawdą podobno żył na scenie Teatru Nowości.

Dr. Neubanser.

Z Komitetu doradczego Izby handlowej i przem. dla spraw rękodzielniczych.

Lwów, 1. marca.

W dniu 20. b. m. odbyło się posiedzenie Komitetu doradczego dla spraw rękodzielniczych, utworzonego przy Oddziale techniczno-przemysłowym Izby.

Po zagajeniu przez wiceprezesa p. Thoma wybrano p. Cirina przewodniczącym Komitetu, oraz dwóch zastępców w osobach pp. Getritza i Illasiewicz. Dyrektor dr. Trawiński przedstawił zakres działania Oddziału techniczno-przemysłowego, plan organizacyjny i regulamin dla stałego Komitetu doradczego, poczem rozwinęła się dyskusja na temat obecnego niepomyślnego stanu rękodziela. W szczególności pp. Getritz i Illasiewicz przedstawili w jaskrawych faktach upadek rzemiosł, tak z powodu braku wykształconych czeladników, braku potrzebnego dokształcania, jak i fatalnych warunków finansowych. Następnie poruszono sprawę urządzenia kursu kucia koni, który istniał przedtem przy Akademii weterynaryjnej w Lwowie, a w ostatnich czasach został zwinięty. Wyrażono życzenie urządzenia przez Izbę takiego kursu przy pomocy Akademii weterynaryjnej i Towarzystwa gospodarskiego. Szerszą dyskusję wywołała też sprawa kredytu dla rzemieślników. Na zakończenie przedstawił inż. Libański wyniki dotychczasowej akcji Izby w sprawie prowadzenia kursów dokształcających, a p. Getritz zwrócił uwagę na fatalne stosunki finansowe bursz rękodzielniczych i konieczności przyśpieszenia im z pomocą rządową. Sprawy omówione na posiedzeniu Komitetu będą przedmiotem akcji Izby handlowej i przemysłowej u kompetentnych czynników.

PRZYJMUJE REKOPISY DO PRZEPISYWANIA NA MASZYNIE. ZGŁOSZENIA W ADMINISTRACJI „GAZETY LWOWSKIEJ”. PODWALE L. 3. I. PIĘTRO OD GODZ. 9—2 I 5—8.

Wśród nowych książek.

Lwów, 1. marca.

Księgarnia Nakładowa Gebethmaira i Wolffa wypuściła w tych dniach na rynek księgarski szereg nowych książek:

Wśród nich wyróżnia się jubileuszowe wydanie „Poezji” Zdzisława Debickiego, obchodzącego w roku ubiegłym 25-ciolecie pracy literackiej. Obejmuje ona wybór utworów znakomitego poety, ogłoszonych drukiem w latach od 1898 do 1923 r. Książka jest poprzedzona portretem autora i piękną przedmową Adama Grzymały-Siedleckiego, w której wartość Debickiego, jako poety i człowieka, znalazła świetny wyraz.

Jednocześnie ukazały się cztery nowe powieści, świadczące o bogactwie i różnorodności talentów powieściopisarskich w ówczesnej Polsce. Bardzo ciekawą ze względu na środowisko, w którym się odbywa akcja, — powieść napisał Piotr Chojnowski. „Dom w śródmieściu” jest napisany ze znajomością życia, wielkim darem obserwacyjnym i piękną formą literacką. Dzięki tym

Nedole kolonistów polskich w Ameryce.

O utrzymanie polskości wśród emigrantów. — Trudne warunki. — Duchowny irlandzki największym wrogiem Polaków. — „Wybrań naród” w Nowym Testamencie. — Na co idą polskie dolary? — O brzyjni wzrost sekciarstwa wśród osadników polskich. — Najnowsze szykany. — Naśladowcy Prusaków. — Les polskich dzieci w rękach Sejmu polskiego.

Lwów, 1. marca

Nie możemy się z tem pogodzić i nigdy nie pogodzimy się, że wszyscy Polacy, którzy w pogoni za dolarem, emigrują do Stanów Zjednoczonych, są bezpowrotnie dla Polski straceni. Zdajemy sobie z tego sprawę, że jak długo stosunki u nas nie są jeszcze zupełnie uregulowane, tak długo możemy nie ma o pożądaną przez Rząd i społeczeństwo reemigrację do Polski. Po kilku latach jednak, po usunięciu wszelkich wewnętrznych niedomagań, polski element ze Stanów Zjedn. będzie nam niewątpliwie potrzebny i powrót jego do Ojczyzny bardzo chętnie widziany. Chodziłoby zatem o podtrzymywanie ducha polskiego w tej licznej amerykańskiej kolonii polskiej. Zadania tego podjął się Wydział Narodowy Polski w Ameryce z siedzibą w Chicago i przyznać trzeba, że pracuje z całą ofiarnością wśród warunków nader trudnych. Warunki te w ostatnich dwu latach pogorszyły się znacznie ze względu na szykany, zmierzające do zaasymilowania Polaków, a stosowane nietyle przez urzędy stanowe, ile przez duchowieństwo.

Wyższe godności duchowieństwa katolickiego w Stanach Zjedn. spoczywają głównie w rękach Irlandczyków, którzy odnoszą się z dziwną obojętnością do nie-Irlandczyków, a już wprost z nienawiścią do wszystkich, co polskie. Niezrozumiały ten dla nas objaw spotyka się — rzecz zrozumiała — z cichym uznaniem rządu centralnego i stanowych. W ostatnich czasach doszło do tego, że Polak, jak długo do polskości się przyznaje, nie może działać jako adwokat, architekt, dostawca przy nabywaniu własności kościelnych, budowie kościołów, przytułków i szkół parafjalnych, dostar-

czaniu prowizyj instytucjom katolickim i tym podobnych sprawach kościelnych. Klerycy polscy już dawno zrezygnowali z godności w hierarchii kościelnej. Wszystko bowiem zagarnął i zagarnia ów „wybrań naród” w Nowym Testamencie, jak to Irlandczyków powszechnie tam nazywają. Nie koniec na tem. Polacy stale opłacają prócz należnego „cathedralium”, podatki na szpitale irlandzkie, przytułki irlandzkie, sierocińskie i seminarja irlandzkie. Ich ciężko zapracowane pieniądze płyną do Irlandji. Jako rekompensatę biskupi w raportach do Stolicy Św. stale i systematycznie oczerniają Polaków. Założenie polskiej parafji dla kilku tysięcy nieraz rodzin napotyka na nieprzyzwyczajone trudności. Nie dziwnego więc, że koloniści polscy zaczęli zakładać parafje niezależne i przystępować do najrozmaitszych sekt amerykańskich, co wprawdzie idzie po myśli polityki tamtejszego rządu, dla nas jednak jest faktem bardzo bolesnym i nieobliczalnym wprost w następstwach. W roku 1896 polskich kościołów niekatolickich było 2, w r. 1900 już 8, w 1920 liczba wynosiła 53, a obecnie dochodzi do stu. Możemy być pewni, że ludzie należący do tych parafji, są dla Polski bezpowrotnie straceni. Ostatnio dzięki intrygom księży irlandzkich, gubernatorowie stanów, zamieszkanymi przez osadników polskich, wydali rozporządzenie, mocą którego zabroniono w godzinach szkolnych używania polskiego języka, czy to w rozmowie z dziećmi, czy w wykładzie, modlitwie, świadectwach lub obrazach szkolnych. Okazuje się, że Prusacy znaleźli swych naśladowców w Irlandczykach, którzy wiedzą chyba dobrze, co to znaczy być uciskanym. Wy-

dział Narodowy odniósł się z powyższą sprawą do Najwyższego Sądu Stanów Zjedn., oraz do Wydziału edukacyjnego Stanu New-York. Decyzje obie wypadły pomyślnie. Pomimo to jednak bezprawia dzieją się nadal.

To też Wydział Narodowy zwrócił się do Sejmu Polskiego z prośbą, by zaopiekował się tą piekącą sprawą i przez posła przy Watykanie przedstawił ją Stolicy Apostolskiej.

Nie wątpimy, że Sejm zrozumie krzywdę, wyrządzaną ludowi polskiemu w Ameryce i że mając na oku te wszystkie korzyści, jakie w bliskiej przyszłości wyniknąć mogą dla Polski ze strony Polaków z drugiej półkuli — postara się jak najlepiej i jak najprędzej o pomyślnie załatwienie tej sprawy. St. M.

Teatrów lwowskich.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Sobota 1: (o godz. 7) „Czaple pióro” (gość wyst. Bednarzewskiej)
Niedziela 2: (o godz. 12 w południe „Wielki koncert Symfoniczny” (z powodu dni świątecznych urodzin Smetany)
Niedziela 2: (o godz. 3 „Danton” (popularne).
Niedziela 2 (o godz. 7) „Trubadur”
Poniedziałek 3: „Pocahontas” opera w 3 odsłonach Fr. Smetany (premiera).
Wtorek 4: „Jak wam się podoba”.
Środa 5: „Pocahontas”.

Repertuar Teatru Małego:

Sobota 1: „Na łeb na szyję”.
Niedziela 2: „Na łeb na szyję”.
Poniedziałek 3: „Świderek”.
Wtorek 4: „Na łeb na szyję”.
Środa 5: „Na łeb na szyję”.

Repertuar Teatru Nowości:

Sobota 1: „Mikado”.
Niedziela 2: „Katja tancerka”.
Poniedziałek 3 bm.: „Księżniczka Olala”.
Wtorek 4: „Mikado”.
Środa 5 bm.: „Katja tancerka”.

Repertuar „Młodej Scenki”.

W sobotę, dnia 1 marca br.: „Grzegorz Dandin Moliera o godz. 8 wiecz.
W niedzielę, 2 marca, b. r. „Grzegorz Dandin Moliera o godz. 8 wiecz.

Repertuar Biura Koncertowego M. Tuerka: Środa 5 marca: Z. Feuermann, skrzypek. — Piątek 7 bm.: Yvette Guilbert, wieczór pieśni francuskiej.

zaletom stanie się on zapewne jedną z najpoczytniejszych książek doby obecnej.

„Obok życia” Jerzego Ostrowskiego stanowi zapowiedź talentu nowego i oryginalnego. Autor wprowadza nas w sferę, w literaturze naszej prawie nieznaną, — bo w życie stałego mieszkańca więzienia, złodzieja Maciażka. Życie to dzieje się „obok” życia naszego, zwykłego. Obfituje ono w sobie właściwe czyny, uczucia i myśli — ogółowi społecznemu mało znane i dlań niezrozumiałe. Stąd też powstaje konflikt tragiczny w chwili, gdy bohater powieści zamierza wejść w społeczeństwo; odraca go ono i każe z powrotem iść „obok” siebie.

Adam Grzymała - Siedlecki obdarzył nas interesującą powieścią, osnutą na tle walki o ziemię między dworem a wsią. Rzecz dzieje się obecnie, wśród stosunków wiejskich, zaostzonych reformą rolną. W „Samosiekach” spotykamy się z szeregiem dowcipnych sytuacji i figur powieściowych, świetnie zarysowanych. Pogodny humor autora przechodzi w niektórych miejscach opowiadania w subtelna ironję, tam zwłaszcza, gdzie obodzi mu o uwy-

datnienie rzeczywistego stosunku demagogów do potrzeb ludu wiejskiego. Zalety pióra Grzymały-Siedleckiego znane są powszechnie wśród czytającego ogółu; zaznaczyć tu jedynie należy, że powieść ta, jako dająca wiele wzruszeń estetycznych wysokiej miary, polecić można wszystkim miłośnikom literatury pięknej.

Autor „Krwawego strzępu” Jan Zyznowski, w powieści zatytułowanej „Kamienie ugorne”, dał świeży dowód swego nawskróś oryginalnego talentu. Niezwykłość tematu, realizm sytuacji, znajomość duszy ludzkiej, odwaga w ujęciu problemów życia i intuicja artystyczna, — czynią z „Kamiemi ugornych” jeden z najciekawszych, najbardziej fascynujących utworów powieściowych dnia dzisiejszego.

Znany uczyony i podróżnik, Antoni Ferdynand Ossendowski, którego książka „Przez kraj ludzi, zwierząt i bogów” doznała wielkiego powodzenia z tej i tamtej strony oceanu, ogłosił obecnie nowe wspomnienia p. t. „W ludzkiej i leśnej kniei”. Wspomnienia te, dotyczące dalekiego wschodu aż po wyspę Sachalin, zawierają opisy wypadków, jakie się zdarzyły podczas podróży nau-

kowych autora, opisy przyrody i bogactw naturalnych tego groźnego, lecz zasobnego kraju, oraz polowań, w których brał udział. Jest to książka równie zajmująca, jak poprzednia, o treści bogatej, działającej na wyobraźnię i uczucie.

„Modlitewnik żołnierza polskiego”, opracowany przez ks. Stanisława Wesołowskiego, jest wzorem książeczki do nabożeństwa dla naszych młodych wojskowych. Ks. Wesołowski wykazał znajomość duszy żołnierskiej, dając w książeczce tej modlitwy zwięzłe, dostosowane do wszystkich okoliczności życia wojskowego.

Piękny odczyt prof. Ign. Chrzanowskiego, wygłoszony d. 20. października ub. r. w sali Rady miejskiej w Warszawie na uroczystości ku czci Komisji Edukacyjnej, wyszedł obecnie w formie niewielkiej broszury, p. t. „Posiew Komisji Edukacyjnej”. Przyczyni się ona niewątpliwie do spopularyzowania zasług Komisji Edukacyjnej i jej idei pedagogicznych.

Wszystkim tym książkom poświęcimy niebawem obszerniejsze omówienie.

OGŁOSZENIA.

UCZYNIAJE GWIESZCZENIA.

L. cz. Cg. I. 25/21. Edykt. Strona pozwodowa Fedio Szwee z Hosszowa wniosła skargę przeciw stronie pozwanej Wasylowi Hyszczykowi z Hosszowczyka do L. cz. Cg. I. 25/21 o 250 dolarów. Audjencja do ustnej rozprawy została wyznaczona na 19. lutego 1924. 12 godz. przedpoł. w tym sądzie, biuro Nr. 27. Ponieważ miejsce pobytu strony pozwanej jest nieznane, ustanawia się dr. Elicha, adw. w Sanoku kuratorem, który ją będzie zastępował na jej koszt i niebezpieczeństwo, dotąd, dopóki ona sama się nie stawi i nie ustanowi pełnomocnika. 1204

Sąd okręgowy. Oddział I
Sanok, dnia 25. stycznia 1924.

UCZNIA ZA ZMARŁEGO.

T. 140/23/7. Edykt. Eudokja Musiewicz, córka Michała, urodzona 3 stycznia 1913 w Tuchli, także zamieszkała, zmarła na czerwonkę w Saratowie (Rosja) w 1918. Maria Lewliw zam. Musiewicz, urodzona 21 sierpnia 1890 w Tuchli, także zamieszkała, gr. kat. zachorowała w 1920 w Orłowie (Rosja) na tyfus, odtąd ślad o niej zaginął. Celem udowodnienia śmierci względnie uznania za zmarłą wydaje się wezwanie, by wiadomości o nich udzielono tutejszemu Sądowi, który po trzech miesiącach co do pierwszej, jednego roku co do drugiej orknie ostatecznie. 1157

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Stryj, dnia 5 stycznia 1924.

T. 230/22/11. Edykt. Hnat Wołos, syn Sawy, urodzony w Orawczuku 14 lutego 1871, gr. kat. rolnik, żonaty, w Orawczuku zamieszkały, wywieziony w 1914 do Talerhofu zachorował tam w 1915 na tyfus plamisty i odtąd ślad o życiu jego zaginął. Wydaje się wezwanie, aby wiadomości o nim udzielono adw. dr. Kalitowskiemu lub tutejszemu Sądowi, który po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia niniejszej uchwały w „Gazecie Lwowskiej” wyda ostateczne orzeczenie. 1156

Sąd okręgowy. Oddział IV.
Stryj, dnia 14 stycznia 1924.

T. 180/23/6. Edykt. Wasyl Futeniczak, syn Jana, urodzony 19 października 1895 w Lityni, rel. gr. kat. zamieszkały w Lityni, odszedł w r. 1915 z wojskami rosyjskimi do Rosji, i tegoż roku w guberni Jekaterynosławskiej utonął. Wdrażając postępowanie celem udowodnienia tego śmierci wydaje się ogólne wezwanie, aby udzielono Sądowi wiadomość o zaginionym. Sąd po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały w „Gazecie Lwowskiej” wyda ostateczne orzeczenie. 1155

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Stryj, dnia 10 stycznia 1924.

T. 157/23/4. Edykt. Michał Ochabski a. Prokopa, urodzony 17 listopada 1884 w Stelsku i także zamieszkały gr. kat. żonaty, walczył jako żołnierz austriacki w r. 1918 na froncie włoskim i odtąd ślad o jego życiu zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego i rozwiązanie małżeństwa wydaje się wezwanie, aby wiadomości o nim udzielono adw. drowi Neumanowi lub tutejszemu Sądowi, który po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia niniejszej uchwały w „Gazecie Lwowskiej” wyda ostateczne orzeczenie. 1154

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Stryj, dnia 25 stycznia 1924.

T. 133/23/4. Edykt. Iwan Wagel, s. Iwana, urodzony 13 grudnia 1885 w Zelm, ostatnio zamieszkały w Maksymówce, rel. rzym. kat. żonaty, powołany w r. 1914 do wojska austriackiego, zaginął w tymże roku podczas walk na froncie rosyjskim i od tego czasu brak wiadomości o nim. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego i rozwiązanie małżeństwa wydaje się ogólne wezwanie, aby udzielono Sądowi lub adw. drowi Rubinowiczowi wiadomości o powyższym wymienionym a jego wzywa się, aby niżej wymieniony Sąd uwiadomił o swym życiu. Sąd tutejszy na ponowną prośbę dopiero po upływie

sześciu (6) miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały w „Gazecie Lwowskiej” wyda ostateczne orzeczenie. 1152

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Stryj, dnia 24 grudnia 1923.

T. 152/23/6. Edykt. Bazyl Ohtabyn, syn Szymona, urodzony 24 grudnia 1875 w Kreczowicach, także ostatnio zamieszkały, gr. kat. żonaty, miał zamiar na Węgrzech 1 października 1917. Wdrażając postępowanie celem udowodnienia jego śmierci wydaje się wezwanie, aby wiadomości o nim udzielono adw. Bemkowiczowi lub tutejszemu Sądowi, który po trzech miesiącach od ogłoszenia niniejszej uchwały w „Gazecie Lwowskiej” wyda ostateczne orzeczenie. 1153

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Stryj, dnia 24 stycznia 1924.

T. VI. 470/23. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Nowakowski Jan, wrotnik z Melsztyna (Brzesko) przydzielony 1915 do 57 pułku piechoty nie daje znaku życia. Wdrażając postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego ogłasza się wezwanie, aby udzielono Sądowi wiadomości o nim i wzywa go, aby przed tym Sądem stawił się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd na ponowną prośbę po 10 września 1924 rozstrzygnie wniosek. 1191

Sąd okręgowy. Oddz. VI.
Kraków, dnia 15 stycznia 1924

T. VI. 466/23/1. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Piwowarczyk Józef, żołnik z Trzebieńki (Chrzanów) przydzielony 1916 do 32 pułku strzelców nie daje znaku życia. Wdrażając postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego ogłasza się wezwanie, aby udzielono Sądowi wiadomości o nim i wzywa go, aby przed tym Sądem stawił się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd na ponowną prośbę po 10 września 1924 rozstrzygnie wniosek. 1095

Sąd okręgowy cyw. Oddz. VI.
Kraków, dnia 16 listopada 1923.

T. VI. 459/23/1. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Kukla Antoni, rolnik z Łakty Dolnej powiat Bochnia, przydzielony 1915 do 13 pułku piechoty nie daje znaku życia. Wdrażając postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego ogłasza się wezwanie, aby udzielono Sądowi wiadomości o nim i wzywa go, aby przed tym Sądem stawił się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd na ponowną prośbę po 10 września 1924 rozstrzygnie wniosek. 1095

Sąd okręgowy cyw. Oddz. VI.
Kraków, dnia 5 listopada 1923.

L. cz. T. IV. 158/22/2. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Jan Wołtas, syn Jana i Anny z Cudków, urodzony dnia 20 czerwca 1877 w Kameszniczy powiat Żywiec i tam zamieszkały, biorąc udział w wojnie światowej jako żołnierz 31 p. polspolitego ruszenia b. armji austro-węgierskiej, ostateczną wiadomość dał o sobie z frontu włoskiego dnia 2 maja 1916, a wedle zawiadomienia z Czerwonego Krzyża zaginął on w dniu 17 maja 1917 prawdopodobnie dostał się do niewoli. Gdy zatem przjąć można, że zaistnieją warunki domniemania śmierci z ustawy z 31 marca 1918 Nr. 128 Dzpp. zarządza się na wniosek żony jego Agnieszki Wołtasowej postępowanie celem uznania wyżej wymienionego za zmarłego. Ogłasza się przeto wezwanie, aby o zaginionym udzielono Sądowi wiadomości. Jan Wołtas o ile życie wzywa się aby stawił się przed podpisanym Sądem lub w inny sposób dał znać o sobie. Po sześciu miesiącach od dnia ogłoszenia tego zarządzenia w „Gazecie Lwowskiej” Sąd na ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie. 1126

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Wadowice, dnia 11 września 1922.

L. cz. T. IV. 254/23/4. Edykt. Jan Danek, urodzony 6 czerwca 1890 w Zembrzycach i tam zamieszkały, żołnierz 56 pp. zaginął na wojnie od października 1914 bez wieści. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego a małżeństwa jego za rozwiązane, wzywa się, aby awiadomiono Sąd albo obrońcę wezła małżeńskiego adw. dra Józefa Kubickiego w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia.

pozem Sąd na ponowny wniosek orknie ostatecznie. 1124

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Wadowice, dnia 24 listopada 1923.

T. 172/23/2. Michał Żukotyński, urodzony 1877 w Papierni, żołnierz austr. dostał się do niewoli rosyjskiej, od listopada 1918 ślad za nim zaginął. Zawiadomił Sąd lub dr. Feldmanna w Czertkowie do 1 sierpnia 1924. 1091

Sąd okręgowy. Oddz. IV.
Czertków, dnia 20 stycznia 1924.

L. cz. T. V. 206/23/5. Jan Szweczyk, urodzony 1849 w Lufczy, powiat Strzyżów, wyjechał 1883 w roboty na Węgry, a od przeszło 20 lat nie ma o nim żadnej wiadomości. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się, aby zawiadomiono sąd o zaginionym. 1150

Sąd okręgowy.
Rzeszów, 24 grudnia 1923.

UCZEŃ do nauki drukarskiej w dziale zecerckim i maszynowym potrzebny zaraz. Zgłoszenia w Zarządzie Drukarni Polskiej, ul. Chorążczyzny 31, od godz. 8—3. 778

TOKARNIE HEBLARKI. PRASY, Wiertarka. Młoty sprężynowe. Piły taśmowe, Gryzarki. Transmisje, Pasy, Prasy do dachówek. Bezki żelazne, Pompy. Oliwe po zużytych cenach poleca: „PILOT”, Lwów, ul. Batorego 1. 4. 698-15

UNIWAŻNIAM legitymację kolejową na nazwisko Wiktora Cabały 1211

UNIWAŻNIA się zagubioną legitymację służbową nr. 3, dekret nominacyjny, dekretu stabilizacji wystawionych przez Komendę Policji Państwowej Okręg. 8. we Lwowie na nazwisko Diaczuk Grzegorz, starszy przodownik Policji Państwowej. 1191

Dnia 18 i 19 marca 1924 odbędzie się PUBLICZNY PRZETARG przesyłek, zalegających w magazynie kolejowym celnym we Lwowie na dworcu towarowym.

Wzywa się odbiorców, by do tego terminu przesyłki wykupili w urzędzie celnym we Lwowie, w przeciwnym razie będą na licytacji najwięcej ofertującemu sprzedane. 1190-3

URZĄD CELNY WE LWOWIE.

RADA ZAWIADOWCZA

„Lesienickiej Fabryki Drożdży Prasowanych i Spirytusu S. A.”

zwoluje niniejszem

I. WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się dnia 15. marca 1924 o godzinie 4. popołudniu w sali konferencyjnej Warszawskiego Banku Dyskontowego Oddziału we Lwowie (ul. Trzeciego Maja 14) z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przedłożenie sprawozdania Rady zawiadowczej z czynności i zamknięcia rachunków za czas od marca do końca grudnia 1923.
- 2) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i powzięcie uchwał nad zatwierdzeniem bilansu i nad udzieleniem absolutorjum Radzie zawiadowczej;
- 3) Powzięcie uchwał co do rozdziału czystego zysku;
- 4) Wybór trzech członków i dwóch zastępców Komisji rewizyjnej na rok 1924 i oznaczenie ich wynagrodzenia.
- 5) Wnioski.

Celem wykonania prawa głosowania na Walnym Zgromadzeniu, należy najpóźniej na 8 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć akcje (do których nie muszą być dołączone arkusze kuponowe), uzasadniające prawo głosu, w Kasie Spółki w Lesienicach pod Lwowem, lub też w Banku Dyskontowym Warszawskim Oddziale we Lwowie.

Prestądanie 50 akcji nadaje prawo do jednego głosu. Prawo głosowania może być wykonane osobiście lub przez pełnomocnika bez względu na to, czy tenże jest akcjonariuszem lub nie. Pełnomocnictwo winno być pisemne. 1212

V. EMISJA AKCYJ SPÓŁKI AKCYJNEJ

„AZOT”.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia zatwierdzonej przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu podwyższa się kapitał akcyjny z Mp. 56,000.000 na

Mp. 112,000.000

przez wydanie nowych 400.000 sztuk akcji V. emisji w tem 60.000 sztuk, jako akcje imienne po Mp. 140 nom. wart. na warunkach następujących:

1. Dotychczasowym akcjonariuszom przysługuje prawo poboru:
 - a) jednej akcji V. emisji na dwie akcje poprzednich emisji po 0.75 fr. zł., po kursie ogłoszonym przez Ministerstwo Skarbu na dzień poprzedzający wpłatę,
 - b) jednej akcji V. em. na cztery akcje poprzednich emisji po 1.50 fr. zł.
2. Pozostałymi akcjami rozporządzi Rada Zawiadowcza.
3. W myśl § 7 statutu, zatwierdzonego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu z dnia 11 sierpnia 1922. Zarząd Spółki ma prawo przydzielić do 15% nowych akcji, jako akcje imienne według swego uznania, z zachowaniem przepisów § 8 a, tegoż statutu.
4. Prawo poboru ma być zgłoszone do dnia 31 marca 1924 włącznie, pod rygorem utraty tego prawa.
5. Przy zgłoszeniu prawa poboru akcjonariusz winien przedłożyć akcje w oryginale, z dołączeniem spisu ich numerów, inne dowody nie będą uwzględnione.
6. Nowe akcje uczestniczą w zyskach spółki od 1 stycznia 1924 r.
7. Przy zgłoszeniu uiszczyć całą cenę kupna, z dołحقeniem 0.05 fr. zł. od akcji na koszty eplaty stempowej, podatku giełdowego i konfekcji.
8. Na kwoty wpłacone gotówką wydane będą tylko kwoty kasowe, wykonanie zaś prawa poboru akcji z rachunku bieżącego nastąpi listownie. Wydanie akcji oryginalnych nastąpi do tak subskrybenta, za zwrotem wspomnianych kwotów kasowych, względnie listów przydziałowych.
9. Zgłoszenia przyjmują:

W Warszawie i w Krakowie Bank Małopolski.

We Lwowie: POLSKI BANK KRAJOWY.

W Jaworznie: DYREKCJA FABRYKI.

Zawładniome o likwidacji i wezwanie wierzycieli Spółki akcyjnej. Związkowa Rafinerja Olejów Mineralnych we Lwowie.

Uchwała Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 10. grudnia 1924 (stwierdzoną protokołem not z tej samej daty lrep. 5663) postanowiono:

Likwidacie Spółki akcyjnej „Związkowa Rafinerja Olejów Mineralnych” we Lwowie, a likwidatorami wybrano inż. Władysława Matzkego i Dr. Władysława Szajna.

Likwidatorowie zatem wzywają wierzycieli Spółki, aby zgłosili się w terminie 3 miesięcy w biurze Spółki we Lwowie ul. L. Sapiehy 3, zdź po bezskutecznym upływie tego terminu licząc od dnia, w którym ogłoszenie niniejsze po raz trzeci nastąpi — przeprowadzonym zostanie rozdział majątku Spółki.

„ZWIĄZKOWA RAFINERJA OLEJÓW MINERALNYCH, Sp. Akc. we Lwowie” w likwidacji.

Inż. Władysław Matzke w. r. 1008 Dr. Władysław Szajna w. r.

Prenumerata bez odnoszenia miesięcznie 6,750.000 mp., z odnoszeniem lub pocztą mies. 7,500.000 mk., z grawicą 10,000.000 mp. — Redakcja czynna od godz. 8 rano do popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 1—2 popoł. — Listów nieopłaconych naleyście nie przyjmować się. — Rękopisów Redakcja i Administracja nie zwraca. Konto Poczt. Kasy Oszcz. 141.690

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI. Należytość pocztową opłacono ryczałtem. Drukarnia Polska, pod zarz. Z. Kiebuszewicza.